

بازاریابی و پرداخت های الکترونیکی

نيلوفر مظفري

Viral Marketing

• بازاریابی ویروسی شامل هر نوع استراتژی است که سبب تشویق افراد برای ارسال پیام های بازاریابی به یکدیگر می شود. این روش بازاریابی زمینه بالقوه ای را برای رشد و اثرگذاری بیشتر پیام های بازاریابی فراهم کرده و از مزیت تکثیر ویروسی پیام ها از یک به هزار و هزار به میلیون پیام بهره مند می شود.

• این اصطلاح اولین بار در رابطه با Hotmail مطرح شد. Hotmail مد، مربوط به خود را به انتهای هر ایمیلی که به وسیله کاربران ارسال می شد، اضافه می کرد و راجع به سرویس های رایگان خود توضیح می داد. کاربران نیز ایمیل را مجددا برای دوستانشان forward می کردند و به این ترتیب، کاربران Hotmail!ز طریق تبلیغات دهان به دهان افزایش پیدا کرد.

انواع بازاريابي ويروسي

- بازاریابی ویروسی ارزشی
- زمانی که مردم تجربیات خوب و باکیفیت خود را راجعبه محصولی در اختیار دیگران قرار می-دهند این نوع از بازاریابی رخ میدهد. بهطور مثال زمانی که یک فرد محصول یا خدمتی را مفید و خوب بداند، به دیگران پیشنهاد میکند تا آن را امتحان کنند. محصولات و خدمات عادلانه و دوستداشتنی توانایی اینگونه ویروسی شدن را دارند و شرط اصلی ویروسی شدن به این روش کیفیت بالای محصول میباشد.
  - بازاریابی ویروسی ترغیبی
- در این نوع از بازاریابی مردم تلاش می کنند محصول را در قبال یک انگیزه یا یک امتیاز مانند جایزه به فروش برسانند و دیگران را ترغیب می کنند تا از آن محصول استفاده کنند. در این حالت شخص بازاریاب، فرد را قانع می کند تا از محصول استفاده کند و درصورتیکه شخص موفق به فروش محصول شود پاداشی دریافت می کند. محصولی که به این روش ویروسی می شود باید به اندازهای خوب باشد که ریسک نارضایتی دیگران را کاهش دهد و همچنین فرد تبلیغ کننده باید احساس کند پاداشی که دریافت می کند ارزشمند است. درصورتی که محصول در این بازاریابی از کیفیت مناسبی برخوردار نباشد نتایج معکوس می دهد و تبلیغ منفی صورت می گیرد و خسارت بهبار می آورد. سایتهای Amway, منفی صورت می گیرد و خسارت بهبار می آورد. سایتهای پاک ویروسی می دن استفاده می کند. استفاده می کند.

انواع بازاریابی ویروسی

- بازاریابی ویروسی حلزونی یا مارپیچی
- در این نوع از بازاریابی مردم دوستدارند که تجربههای جالب، خندهدار و خوشایند خود را با دیگران به اشتراک بگذارند؛ به این دلیل که فکر میکنند آن مطلب برای دیگران جالب و خندهدار است. این روش بهندرت برای ویروسی کردن محصولات استفاده می شود زیرا مطالب ارائه شده بیشتر جنبهی سرگرمی داشته و کمتر از سوی مخاطبان جدی گرفته می شود. بطور مثال آپدیت، خبرهای رایگان، گروههای دوستی وبسایت یاهو که روزانه بیش از میلیونها مطلب از طریق اعضایشان در دنیا مبادله می شوند.
  - بازاریابی ویروسی ناخوشایند یا نابودگر
- در این نوع از بازاریابی مردم تجربیات منفی و ناخوشایند خود را با دیگران به اشتراک می گذارند و دیگران را از استفاده از آن منع می کنند. این ویروس از قدرت تخریبی بالایی در از بین بردن ذهنیت مثبت مردم در مورد یک محصول برخوردار است. ویروسی کردن محصول به این روش بسیار ساده است فقط کافی است که محصولی با کیفیت یایین و برخلاف خواسته ی مشتری تولید کنید.

دلایل محبوبیت بازاریابی ویروسی

- از دید فروشندگان
- هزینه کمتر، بازار وسیع تر، از بین رفتن محدودیت ها، بازدهی بیشتر
  - از دید مشتری
- رایگان بودن ارتباطات، اطمینان بیشتر در خرید و دلایل روانشناختی

روش های انتقال در بازاریابی ویروسی

- word of web •
- نوشتن در یک web مبتنی بر قالبی که آن اطلاعات را remail تبدیل کند و برای دریافت کنندگان بفرستد.
  - word of Email •
  - ارسال ایمیل هایی مانند نقل قول ها و عکس های توافقی.
    - Word of mouth •
  - یعنی دهان به دهان شدن خبر. در واقع شایعات بین مردم هست.
    - Word of Instance Message •
- یعنی تبلیغات را با پیام به هم خبر بدهیم با استفاده از instance message.

مشخصه های مهم محصولات ویروسی

- تاثیر گذاری احساسی
- اگر محصول احساسات خاصی را در فرد بروز دهد احتمال به اشتراک گذاشته شدن آن افزایش می باید.

در معرض دید بودن

- خصوصیاتی که باعث تمایز یافتن محصول میشود مانند لوگو باعث میشود مشتری راحت تر در زمان استفاده از محصول به برند آن توجه کند.
  - ارزش عملی
- مشتریان معمولا محصولاتی که واقعا مفید باشد و به کاربر کمک می کند تا مشکلاتش را راحت تر حل کند، به دیگران توصیه می کنند.
  - داستان
- برای اینکه افراد بتوانند در مورد محصول شما اطلاعاتی را به اشتراک بگذارند باید محصول داستان داشته باشد. داستان می تواند در مورد کاری که محصول انجام می دهد باشد یا داستان به وجود آمدن آن .مثلا اگر قسمتی از در آمد کالا صرف امور خیریه شود مصرف کنندگان با افتخار این موضوع را به دیگران توضیح می دهند.
  - تجارت اجتماعی
- برخی مشتریان بیشتر دوست دارند از محصولاتی استفاده کنند که باعث ایجاد حس خاص بودن در آنها شود. انحصاری بودن خرید برخی محصولات باعث می شود مشتریان آنها حس کنند با دیگران متفاوتند.

چالش تبلیغات

- اندازه
- اگر محتوای ویروس شامل ویدیو باشد و حجم زیادی داشته باشد برای دریافت کننده خوب تلقی نمی شود.
  - ساختار واسطه
- اگر پیام در فرمتی باشد که بیشتر افراد نتوانند از آن استفاده کنند، بازار یابی موفق نخواهد بود.
  - Email attachment •
- بسیاری از افراد پیام ها را وقتی دریافت می کنند که در محل کار هستند و نرم افزار های Anti-virus یا جلوگیری کند.
  - مكانيزمهای سخت مورد استفاده
- برای موفقیت یک برنامه ی بازاریابی ویروسی باید استفاده از آن آسان باشد. انتقال پیامها و دسترسی به سایت شرکت توسط آنها باید کاربرپسند و راحت باشد.

معایب بازاریابی ویروسی

- بدگویی راجعبه محصول
- اگر به صورت غلط و نامناسب انجام شود پیامهای منفی منتشر میشود و راجعبه محصول شکایات و بدگویی میشود و ممکن است خسارات جبرانناپذیری به بار آورد.
  - تغییر تصور مشتری
  - ممکن است تصور مردم نسبت به نام و نشان تجاری تغییر کند و برند کمرنگ و ضعیف شود.
    - تهدید روابط شخصی
- دریافت ایمیل بازاریابی از یک دوست می تواند روابط شخصی را تهدید کند و باعث از دست دادن یا عصبانی شدن یک دوست از بازاریاب شود.
  - فقدان سنجش و اندازه گیری
- شرکت همیشه نمی تواند بفهمد که پیامها توسط چه کسانی دریافت می شود و کارهایی که آنها می کنند را پیگیری کند. در بسیاری از موارد شناسایی افرادی که محصولات یا خدمات شرکت را انتخاب کرده اند غیرممکن است. درنتیجه شناسایی اولویتهای آنها در تصمیم گیری و نیازهای آنها ممکن نیست و می تواند باعث نارضایتی آنها و شروع بدگویی راجع به شرکت شود.

معایب بازاریابی ویروسی

- رشد بدون نمودار
- گاهی شرکت مسیرهای رشد غیرقابل پیشبینیای را طی میکند. این موضوع که شرکت این رشد را مدنظر داشته یا نه و یا اینکه اصلا شرکت خواستار رشد بوده است به راحتی قابل تشخیص نیست. چنین مسیرهای رشدی میتواند موجب تغییرات ناگهانی و غیرمنتظرهای در مسیر استراتژیک شرکت شود و حتی ممکن است خساراتی را بهبار آورد.
  - کنترل نام و نشان تجاری
- یکی از مشکلات بازاریابی ویروسی این است که شرکت کنترلی بر روی نام ونشان تجاری خود ندارد و معلوم نیست که پیامهای بازاریابی به چه کسانی میرسد و ممکن است به دست افرادی به جز مشتریان هدف برسد. در نیجه شرکت نمی داند در آینده چه کسانی قصد برقراری ارتباط با او را دارند. همچنین ممکن است نام و نشان تجاری شرکت در این ارتباطات و دهان به دهان شدن تغییر کند یا مختصر شود و یا ممکن است پیام شرکت تعدیل یابد یا چیزی به آن اضافه شود و این باعث ادراک متفاوت از نام و نشان تجاری می شود، چیزی که مدنظر شرکت نبوده است.
  - تهدید Spam
  - گاهی ایمیلهای Spam ممکن است ابزاری برای سرقت هویت شما توسط هکرها باشد.

قدم های بازاریابی ویروسی

- 1. فهمیدن اینکه چرا بعضی از افراد محصولات شما را میخرند باتوجه به ارزشها و اولویتهای آنها. با استفاده از معیارهای تصمیمگیری افراد، طراحی محصول و مسائل محیطی آن مانند خدمات، تحویل و غیره... شما میتوانید بهطور صادقانه و معتبری چیزهایی را به افراد بگویید که در فرآیند تصمیمگیریشان تاثیر گذارد و جذب شما شوند.
- 2. تشخیص اینکه مشتریان شما از لحاظ قبول محصولات شما در بازارهای مختلف در چه دستهای قرار دارند آنها میتوانند جز بدعتگذاران، زود دریافت کنندگان، اکثریت میانی اولیه، اکثریت میانی ثانویه و افرادی که به-روز نیستند باشند.
- 3. شناسایی مراحل حیاتی تصمیم گیری و اینکه مشتریان به چه اطلاعاتی برای انتخاب محصول شما نیاز دارند. همچنین طراحی انگیزه، مواد و وسایل برای تسهیل انتقال پیام شما.

قدم های بازاریابی ویروسی

۴. ترکیب موارد ۲ و ۳ و استفاده از ماتریس تصمیم گیری برای شناخت محتوا و در واقع شناخت کلمات واقعی برای دهان به دهان شدن و سرعت بخشیدن و جهتدهی به تصمیم گیری افراد. سپس ارسال پیامهایی برای دهان به دهان شدن که تصمیم گیرندگان گوناگون در مراحل مختلف فرآیند تصمیم گیری نیاز دارند.

۵. مشخص کردن، طراحی و ایجاد منابع و مکانیزمهای دریافت پیامهای بازاریابی ویروسی که نسبت به سایر منابع متقاعدکننده تر و ترغیب کننده تر باشد.

۶. ایجاد و پیادهسازی یک کمپین بازاریابی ویروسی برای دهان به دهان کردن پیامها.

